

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v torek, dne 23. oktobra 1934.

Štev. 119.

Delo za gospodarsko konsolidacijo

Ves svet je bil presenečen od veličine, ki jo je pokazal jugoslovanski narod ob najtežji izgubi svojega voditelja. Ves tuj tisk se je čudil tej edinstveni slogi, ki jo je pokazal jugoslovanski narod in vsa tujina je strmela, ko je gledala to tako pri- srčno, a vendar tudi mirno in samozavestno bolest jugoslovanskega naroda. Na mah so utihnile vse one bajke o skorajšnjem razpadu Jugoslavije, ker je vsa evropska javnost ob popolni enotnosti jugoslovanskega naroda začutila vso smešnost teh bajk. Obenem pa je tudi spoznala vso ono brezprimerno podlost klevet, kakor da bi bil naš blagopokojni kralj v nasprotju s svojim narodom. Ta kleveta je bila docela poteptana v prah in Evropi se je začelo svitati, da obstoji poleg onih katalogiziranih in kategoriziranih demokracij še neka nova demokracija, ki ima čisto svoje oblike in svojo vsebino in kakršna je vladala v Jugoslaviji.

Vsi ti veliki dogodki po smrti našega velikega kralja so tudi nam neprijateljski tujini jasno dokazali, da je politična konsolidacija Jugoslavije že dejstvo, da more- jo o njej dvomiti le še politični naivneži. Veliko delo viteškega kralja Zedinitelja ni bilo zaman in po njegovi zaslugi je danes Jugoslavija politično konsolidirana država, ki more ob vsaki priliki računati na zvestobo in požrtvovalnost svojih držav- ljanov.

Ko moremo z vsem zadoščenjem ugotavljati ta veliki uspeh, pa moramo tudi do- staviti, da še ni v tej meri ko politična napredovala tudi gospodarska konsolida- cija Jugoslavije. — Tu treba izvršiti še ogromno dela, ki je tem težje, ker sedaj manjka avtoriteta našega velikega vodi- telja.

A tudi gospodarska konsolidacija mora biti dosežena in v tej smeri mora iti vse naše delo. Na to pa sili tudi današnja do- ba sama. Če kdaj, potem je danes složno delo vseh Jugoslovancev prva in najsvetej- ša dolžnost. Na nobenem polju pa ni več prilike za složno delo, ko na gospodar- skem polju, če le ljudje pozabijo stavljati svoje osebne interese pred celotne. Saj je vendar vsakdo zainteresiran na tem, da se v državi dobro gospodari. Saj ima od slabe uprave izgubo tako davkoplačevalec, ko državni nameščenec. Saj je že samo po sebi razumljivo, da bi morali gledati vsi na to, da se gospodari dobro.

Pa tudi to ni nobena skrivnost, kako se gospodari dobro. Ze vsak priprost kmeto- valec ve, kdaj se neha dobro in začena slabo gospodarstvo. Če se izda več, kakor se zasluži, je konec dobrega gospodarstva. Če se skrbno ne gleda na vsak dinar, ki se izda, potem se začena slabo gospo- darstvo.

A neha se dobro gospodarstvo tudi ta- krat, kadar se ne napravijo investicije, ki služijo povečanju dohodka, kadar se var- čuje na nepravem mestu. In prav tako ne bo veljal nikjer pri nas za dobrega gos- podarja tisti, ki le mnogo govori in ob- ljubja, kaj bo vse lepega napravil, ki pa ne napravi niti najnujnejšega dela v svoji hiši. Zakoni dobrega gospodarstva niso nobena skrivnost, temveč že stokrat iz- pričana dejstva, ki jih pozna vsak, če jih le hoče poznati in po katerih se tudi vsak ravna, ki ima dobro voljo za to.

Konsolidacija gospodarstva je zato mno- go manj težka stvar, kakor pa se na prvi pogled vidi in prav za prav obstoji vsa težava le v tem, ker manjka dobre volje za dobro gospodarstvo. V narodu ta dobra volja, ki je potrebna za konsolidacijo gos- podarstva, živi in treba jo je le uporabiti, pa bo tudi gospodarska konsolidacija Ju- goslavije dejstvo, kakor je politična.

Toda pogoj vsega je, da se napravi ko- nec birokratizmu in vsem napakam, ki so se pri nas kar na široko razpasle. Kar je

napačno, to je napačno in to je treba od- praviti in če ne gre drugače, potem mora pomagati tudi bolestna operacija. Toda stvari, o katerih vsakdo ve, da so napač- ne, se ne smejo dogajati več. To je prav za prav vsa priprosta vsebina recepta za gospodarsko konsolidacijo.

Če nimajo potrebne dobre volje za od-

pravo teh napak nekateri ljudje, naj se pokličejo takšni, ki imajo to dobro voljo in v vrstah gospodarskih mož je takšnih ljudi posebno mnogo. Zato naj se da več besede gospodarskim ljudem in potem bo tu ona dobra volja, da se bo začelo uspeš- no delo za gospodarsko konsolidacijo Ju- goslavije.

Dr. Vladimir Ravnihar, senator:

Nalaganje denarja mladoletnih

Komentar k § 160. zak. o nespornem postopku

Še vedno se širijo več ali manj zavestno napačne govorice o postanku določbe § 160. zakona o nespornem postopku. Če- prav sem imel že priložnost, da pojasnim genezo omenjene zakonske določbe, naj mi bo dovoljeno, da storim to še tem potem.

Besedilo § 160., kakor ga je bila spreje- la narodna skupščina, se je glasilo: »Novac mladoletnika ulagače se po pravilu u Državno hipotekarno banku. Izuzetno mo- že se novac maloletnika plodonosno ulagati na sledeče načine: 1. ulaganjem u siročad- ske blagajne, u gradske ili banovinske šte- dionice ili u druge zavode, kojima je zako- nom priznata pupilarna sigurnost, u koli- ko je to zakonom dopušteno.«

V odboru senata, v katerem se je raz- pravljalo o zakonskem načrtu, so bili iz- rečeni pomisleki proti temu besedilu, ka- terim pomislekom se je pridružil tudi g. minister pravde kot predlagatelj zakonske- ga načrta. Pomisleki so se gibal v tej smeri, da je cela določba točke 1. iluzorna, čim je pristavek »u koliko je to zakonom dopušteno«; pod zakonom je mišljen zakon o Drž. hipotekarni banki, a ta zakon ne dopušta, da bi se denar pupilov, kakor enako denar stečajnih mas in sploh sodni depoziti nalagali drugod, kakor v Državni hipotekarni banki; s tem dostavkom se jemlje vsa vrednost predstoječemu določilu ter praktično ne nudi ostalim denarnim zavodom, ki jim je priznana pupilarna var- nost, nobenih ugodnosti.

Slovenci in Hrvati v odboru smo kljub temu branili od narodne skupščine spreje- to besedilo § 160., češ, da je vsaj akadem- ski priznano načelo, da je denar nalagati tudi v druge zavode. G. minister pravde je na to pristal.

Pri nadaljnjem obravnavanju zakonske- ga načrta pa so se izkazale potrebne še druge izpremembe, tako da je postalo oči- vidno, da bo senat zakonski načrt vrnil skupščini. Ob tej priložnosti pa je g. mi- nister posegel nazaj na § 160. ter predla- gal, da se isti izpremeni tako, da se odstavek 1. briše. G. minister je ta svoj pred- log podprl z argumentacijo, da je pred- vsem potrebno izpremeniti zakon o Drž. hipotekarni banki, ako naj se upoštevajo drugi denarni zavodi, kar pa pripada delokrogu ministra za trgovino; minister pravde ne more poseči v ta delokrog brez sporazuma z ministrom za trgovino; navi- dezno pa bi izgledalo, kakor da se je de- rogiral zakon o Drž. hipotekarni banki, ako naj bi ostalo pri besedilu, kakor ga je sprejela skupščina, čeprav to besedilo ne daje zavodom v resnici nikakih pravic. Tu- di je g. minister poudarjal, da mora pupi- lom biti denar vsak čas na razpolago, da pa v tem pogledu ostali denarni zavodi v današnjih časih ne nudijo zadostnega jam- stva; njegova dolžnost da je prvenstveno ta, da varuje koristi mladoletnikov.

Tej argumentaciji g. ministra se je pri- družila večina članov odbora ter smo Slo- venci in Hrvati pri glasovanju ostali v manjšini.

Ko smo bili prerezali ves zakonski načrt, so mene naprosili za poročevalca. Kljub mojemu stališču napram izpremenje- nemu besedilu § 160. sem smatral za opor- tuno, da sprejem referat, ker mi bo na ta način dana priložnost, da v poročilu na- glasim svoje in svojih tovarišev stališče glede tega paragrafa, česar bi drug poro- čevalec morda ne storil ali pa bi celo branil nasprotno stališče.

V svojem obširnem poročilu o zakon- skem načrtu o nespornem postopku sem se seveda dotaknil tudi določbe § 160. Iz- rečno sem poudaril 1. da je bilo izpreme- njeno besedilo v odboru sprejeto z glasovi večine proti glasovom manjšine; 2. da iz- premenjeno besedilo ne sme ustvariti ni- kakega preudica glede nalaganja denarja mladoletnikov v drugih zavodih kakor sa- mo v Drž. hip. banki; 3. da so denarni za- vodi, pri nas regulativne (mestne in bano- vinske) hranilnice, ki jim je priznana pu- pilarna varnost in ki zanje jamčijo mesta odnosno banovine v vso davčno močjo, po svojem lastnem premoženju visoko aktivni ter da trenutna, po splošni krizi povzroče- na zadrega ne more ogražati premoženja mladoletnikov; 4. da ni razloga, da bi se v tem pogledu delala razlika med Drž. hi- potekarno banko in onimi zavodi ter da je tovrstne pravice izenačiti.

Še preden je prišel zak. načrt v razpravo v plenumu, smo o njem razpravljali v klubi senatorjev JNS. V klubu je bilo skle- njeno, da morajo senatorji glasovati za iz- premembe. Vezala jih je potemtakem klubska disciplina.

Senat je vrnil izpremenjeni načrt narod- ni skupščini. Narodni skupščini je bilo na

Nova Uzunovičeva vlada

Po konstituiranju Narodnega predstavi- ništva je odšel ministrski predsednik Uzu- novič na Dedinje ter podal namestništvu demisijo vse vlade. Namestništvo je demi- sijo sprejelo ter poverilo mandat za sestavo nove vlade zopet g. Uzunoviću.

Novinarjem je odgovoril min. predsednik Uzunović na vprašanje, če ima njegov mandat kakšne omejitve, da jim more eno omejitev vsekakor povedati. V nar. vlado ne more vstopiti nihče, kdor ni popolnoma na stališču 6. januarja, ker se sedanja po- litika ne more izpremeniti. Obenem je naglasil, da o starih strankah ne more biti niti govora.

Uzunović je nato po posvetovanjih s po- litičnimi voditelji sestavil kasno zvečer v ponedeljek novo vlado, ki je v bistvu po- polnoma ista, kakor je bila prejšnja. Razlika je le v tem, da je vojno ministrstvo prevzel gen. Peter Živković, ministra brez portfelja pa sta postala bivša ministrska predsednika dr. Voja Marinković in dr. Milan Srškić.

prosto dano, da ali pristane na izpremem- be ali pa vztraja na prvotnem besedilu. Narodna skupščina se je odločila za prvo solucijo.

Iz tega pojasnila je torej razvidno, da smo postopali povsem korektno. Več kakor glasovati proti nam ne dovoljujejo parla- mentarna pravila, po katerih se mora manjšina pokoravati večini.

Ključ situacije je v zakonu o Drž. hipo- tekarni banki. Naše prizadevanje mora iti za tem, da izpremenimo ta zakon. Potem je šele odprta pot noveliziranju zakona o ne- spornem postopku.

Tak je položaj za vsakogar, ki gleda na stvar brez predsodka. Njemu je tudi na- menjeno to stvarno pojasnilo.

Ali je res dal tujski promet 10 milijonov

»Jutro« je v svoji 173. številki z dne 31. julija t. l. priobčilo nekaj statističnih podatkov o tujskem prometu v Ljubljani ter primerjalo pri tem zlasti lanskoletni tujski promet I. polletja z onim v letoš- njem polletju.

V drugem odstavku tega za publiko in za zadevne oblasti uporabljivega informa- tivnega članka prihaja pisec do nekih z ni- čemer dokazanih sklepov, ki pravijo, da je dobila Ljubljana od tujskega prometa (I. polletje 1934) najmanj 7.642.800 Din, lahko pa mirno sodimo, da 10 milijonov ... Opira pa se pisec pri tem svojem sklepa- nju na nočnine, katerih našteje v I. pol- letju letošnjega leta kar 76.428 in katere pomnoži enostavno z Din 100—. Za pri- boljšek pa menda kar tako na lepo za- okroži ugotovljeno število navzgor na celih 10 milijonov.

Ni nam znano, kje in kako je pisec ugo- tovil nočnine. Po skrbnih ugotovitvah pri vseh hotelih in prenočiščih v Ljubljani, in sicer na temelju uradnih prijav je bilo v I. polletju 1934 vsega skupaj le 88.865 noč- nin. Razlika v tako dobljenih nočinah znaša kar 37.563 ali malo manj, kakor ce- lih 100%. Hvaležni bomo piscu onega čla- nka, ako nam pojasni, kje je ostalo teh 37.563 nočin.

Omenjeni članek more služiti, kakor smo že rekli, raznim oblastem kot dobrodošla informacija. Kaj pa tedaj, ako je ta infor- macija napačna kar za celih 100%, kakor smo dokazali v danem primeru? Kako na- pačni sklepi morejo slediti iz netočnih ob- jav v pogledu presojanja in ocenitve davč- ne moči n. pr. hotelskih in gostilniških podjetij vobče? Kako vse drugače sliši uho davčne uprave ali druge oblasti, ako se ugotovi pravilno, n. pr. da je imela Ljubljana od tujskega prometa I. polletja le Din 3.886.500— in ne Din 7.641.800— ali celo 10 milijonov. Še posebej je treba pripomniti, da pomenja vsota tujskega pro- met, izražena v številkah, le celoten pro- met, kar pa bi se pri površnem čitanju iz

naslova članka samega kaj lahko zamenja- lo s čistim dohodom od tujskega prometa, ki ga je Ljubljana imela v I. polletju t. l.

Ako omenimo še, da so ocenjeni izdatki potnika povprečno za vsako nočnino z Din 100— mnogo previsoko, in sicer za najmanj eno četrtino, potem vidimo, da je uspeh tujskega prometa za Ljubljano v I. polletju t. l. dokaj žalosten, kar pa se iz omenjenega članka še dolgo ne more skle- pati. Nasprotno iz navedenega članka iz- zveni, kakor da so zlasti hotelska podjetja zelo uspešno odrezala. Po uradno izkaza- nih nočinah (38.865 za I. polletje 1934 v Ljubljani) pri vseh ljubljanskih hotelih in prenočiščih je bila vsaka postelja komaj vsak tretji dan zasedena, kar znači, da so hoteli in prenočišča v Ljubljani obratovali s komaj tretjino svoje kapacitete. Treba pa je še izrečno poudariti, da po izkazani mednarodni statistiki ostane za hotelirja od celotnega prometa le 8%, vseh ostalih 92% pa odpade na vse druge poklice, ko n. pr. obrtnike, trgovce, industrijo, pro- metna sredstva, gostilne, kavarne, občino in banovino itd.

Dandanes smo vse bolj občutljivi za ka- ko pogrešno ali napačno izkazuje statisti- ko kakor kdajkoli preje. Razumljivo, ker danes skoro vsakdo opazuje gospodarsko življenje svojega soseda, drugega stanu, skratka gospodarsko življenje svoje bližnje in daljnje okolice in kako težke pogreške utegnejo nastati iz napačnih sklepov, ako za takšne sklepe potrebna opazovanja slo- ne na napačni podlagi. Velika opreznost in odgovornost piscev takih za javnost infor- mativnih člankov je tedaj zelo potrebna.

Združenje gostilniških podjetij v Ljubljani.

Svoboden uvoz lesa v Grčijo

Iz Aten poročajo, da je grška vlada skle- nila, da odpravi vse omejitve za uvoz lesa v Grčijo ter da uvede režim popolnoma svobodnega lesnega uvoza.

Veleblagovnice - nova nevarnost za naše narodno gospodarstvo

Tehtne besede predsednika Centralnega predstavništva jugoslovanskega trgovstva Nedeljka Savića

Menda res se nismo bili dovolj tepeni zaradi tujih in čisto nepotrebnih velepodjetij, da si hočemo sedaj nakopati še novo nadlogo — od tujcev nameravane veleblagovnice. Dopustili smo ustanovitev velikanke tvornice za čevlje v Borovem, pa čeprav imamo toliko domačih čevljarstev obrtnikov in toliko domačih tvornic za čevlje, da morejo ti popolnoma krtiti vse naše potrebe. A kljub temu smo ustanovitve dopustili — in žalostna posledica tega je, da je na desetisoče naših ljudi ob kruh, da je država izgubila na carini na desetine milijonov Din in da je oškodovana državna blagajna tudi na davčnih dohodkih. Same izgube na vsej črti! A kljub temu še danes niso protesti proti Bafi dosegli popolnega učinka in kljub temu so ostali tudi protesti proti drugim nepotrebnim tujim velepodjetjem neuslišani. Kakor v zasmeh vsem tem protestom jugoslovanskega naroda pa se hoče dati tujim velepodjetjem z ustanovitvijo veleblagovnic ali trgovskih magacinov nova možnost, da se razvijejo na račun naših trgovcev, obrtnikov in podjetnikov. Tuje velepodjetje čevljev in konfekcije uničujejo naše obrtnike, tuje veleblagovnice nam bodo uničile naše trgovce!

Tako govore neovrgljiva dejstva, tako dokazuje beda desetisočev naših, **gospodarsko že uničenih ljudi**. Boj proti temu uničenju naših ljudi po tujih velepodjetjih je treba zato voditi z vso odločnostjo in tako tudi boj proti nameravanim tujim veleblagovnicam. Veleblagovnice se v Jugoslaviji ne smejo dovoliti in to zahtevo mora ne le jugoslovansko trgovstvo, temveč vsa jugoslovanska javnost ponavljati tako dolgo, dokler ne bo ta zahteva stoo odstotno izpolnjena.

In zakaj je treba s takšno neizprosno voditi boj proti nameravanim veleblagovnicam, je jasno povedal predsednik Centralnega predstavništva jugoslovanskega trgovstva Nedeljko Savić v beograjski »Štampik«, kjer je objavil članek, ki se glasi:

V današnji veliki gospodarski krizi, ki je zadela vse naše privrednike, nam je dobrodošel vsak tuj kapital, ki bi osvežil naše ohromelo gospodarstvo ter mu dal podnet za novo delavnost. Trdno pa sem prepričan, da odpiranje tolikih trgovskih magacinov ali veleblagovnic, ki bi prodajale vse vrste industrijskih, obrtniških in drugih izdelkov ter vse kolonialno blago in celo alkoholne pijače, ne samo ne bi koristilo našemu gospodarstvu, temveč nasprotno napravilo med našimi gospodarskimi ljudmi pravo puščavo, ker bi jih uničili kot gospodarje, ki s svojim delom vzdržujejo svoje rodbine, a tudi kot davčne zavezance, od katerih živi država.

Do tega sklepa nisem prišel samo jaz, temveč vsi gospodarski ljudje širom vse države, ko smo prečitali v »Službenih novinah« o ustanovitvi delniške družbe, ki naj bi odprla takšen trgovski magacin. Ta družba je razpisala vpis delnic za en milijon dinarjev, s katerim zneskom bi prav težko nabavila samo pohištvo za en trgovski magacin. K temu ni potreben noben komentar, ker vsak poslovni človek ve, kaj to pomeni.

Lepe in bombastične fraze, da bi dala veleblagovnica dela in zaslužka mnogim brezposelnim delavcem in nameščencem, ne morejo nikogar premotiti. Nasprotno! Ti magacini bi, če se njih otvoritev dovoli, vrgli v obup ves naš poslovni svet, ki je danes še samostojen. Naši podjetniki bi bili prisiljeni, da likvidirajo svoja podjetja za vsako ceno in da iščejo službo v magacinah znanega bogataša iz Warnsdorfa. Zato gospodarski ljudje iz vse države protestirajo proti nameravanim velikim magacinom, ki bi s prikritim tujim kapitalom uničili naše male privrednike, ki so steber in nosilci vse naše gospodarske delavnosti.

Mi imamo v svoji državi zadosti domačih trgovin in če bo treba, moremo s svojim denarjem in s svojim delom ustanoviti še druga potrebna trgovska podjetja, zato pa nam v trgovini tuj kapital tudi ni potreben.

Ali se res še ne čuje zadosti v vsej državi obupni krik čevljarjev in opančarjev? Ali se res more dopustiti, da se ta obupni krik prenese sedaj še na vse naše trgovce,

obrtnike in revnejše industrialce? Skupini, ki razpisuje glavnicu 1 milijona in ki bo delala s stotinami milijonov, takšni skupini je treba preprečiti poslovanje. Pričakujemo od odločujočih naših ljudi, da bodo preprečili odpiranje veleblagovnic, ker je to interes naše družbe in vsega našega gospodarstva. Gospodarski ljudje te države so umirali v vojni, da morejo ob svojem ognjišču delati, živeti in se razvijati. Svojo domovino bodo branili tudi jutri, če bo to potrebno. Zato pa ne sme biti, da bi bili v svoji državi le sluge tujega kapitala.

Napovedovanje, da bo blago v veleblagovnicah ali trgovskih magacinih ceneje in dostopno tudi širokim slojem, je naveden bluff. Kajti to blago bo po ceni samo tako dolgo, dokler ne bodo zlomljeni vsi majhni podjetniki, potem pa bo izguba hitro nadoknadena z višjimi cenami. Njihovo ceneno prodajanje je isto ko ceneno prodajanje kartelov. Ta ceneno traja samo tako dolgo, dokler niso vsi konkurenti uničeni, potem pa pride povišanje cen in nadomestitev vse izgube.

Naša prestolnica se ne more primerjati s Parizom, Berlinom in drugimi vele mestii, v katerih je mesto tudi za veleblagovnice in male trgovce in v katerih morejo živeti eni ko drugi. Drugačne so potrebe potrošnikov v vele mestii, pa tudi tujski promet morda zahteva obstoj magacinov, v katerih je mogoče prav vse nakupiti. V Jugoslaviji pa bi trgovski magacin v Beogradu, kot največjem mestu in s filijalami v Zagrebu, Ljubljani in drugih mestih, uničil vso trgovino in ogrozil tudi obstanek cele vrste obrtniških panog. Struktura gospodarstva naše države in velikih držav, v katerih obstoje veleblagovnice, je različna do temelja.

Kakšna nevarnost preti našim gospodarskim ljudem od nameravanih trgovskih magacinov, so najbolj jasno spoznale naše zbornice na svoji zadnji konferenci v Zagrebu. (Njih resolucijo proti veleblagovnicam smo objavili v prejšnji številki »Trgovskega lista«.)

Čuvajmo naše domače podjetnike! Čuvajmo samostojne trgovce, ki se večinoma rekrutirajo iz našega podeželskega prebivalstva! Čuvajmo se pred elastičnimi tujimi bogataši, ki nas napravljajo za gospodarske sužnje. Čuvajmo se že danes, da se pozneje ne bomo bridko kesali!

Premogovna produkcija v avgustu

Položaj se je v avgustu znatno zboljšal. Produkcija je narasla od 84.207 ton v juliju na 90.910 ton v avgustu, a je še zastala za lansko produkcijo, ki je znašala 92.375. Tem bolj pa se je dvignila prodaja. Prodaja je namreč dosegla 92.375 ton, to je za 7.929 ton ali 9,4% več ko v lanskem avgustu in za 13.407 ton več ko v letošnjem juliju. Prodaja je torej presegla produkcijo prav znatno; ker pa so rudniki tudi sami porabili 4295 ton, za deputate oddali 1698 ton in odpisali iz zaloga 1143 ton, so se zaloge zmanjšale za 8625 ton, da znašajo sedaj le še 69.020 ton (lani 153 tisoč 482 ton).

Oddaja železnicam je narasla od 31.000 na 38.674 ton, oddaja industriji se je dvignila od 40.027 na 42.119 ton, od katerih se je dvignila oddaja premoga industriji Slovenije od 24.267 na 24.556 ton.

V prvih osmih mesecih je znašala v tisoč tonah leta 1932 prodaja 695,2, produkcija 817,5, leta 1933. prodaja 634,9, produkcija 726,3, leta 1934. prodaja 702,9, produkcija 761,6.

Zaposlenih delavcev je bilo v avgustu 5688, kar je manj ko prejšnji mesec. Povečalo pa se je število šihotv in se je zato dvignil zaslužek delavstva od 5.154.000 dinarjev v juliju na 5.300.000 Din v avgustu.

Gradbena delavnost.

V Nemčiji cenijo letošnja gradbena dela na 4,5 milijard mark, dočim se je lani v ta namen izdalo samo 3,1 milijard mark. V drugih evropskih državah se cenil gradbena delavnost (če se računa ona v l. 1928 = 100) takole: Anglija 179,2 (v l. 1933 151,4), Francija 86,4 (95,2), Belgija 80,6 (96,1), Nizozemska 98,2 (119,4), Švica 88,5 (138,6) in Italija 121 (87,3).

Pa Marseillskem atentatu

Inspektorju francoske policije Roijerju, ki je prišel v Turin, prvotno italijanske oblasti niso dovolile nobenega zasliševanja aretirane Pavelice in Kvaternika, niti niso dovolili, da bi smel videti oba aretiranca. Na intervencijo francoskega veleposlanika v Rimu pa sta bila nato oba aretiranca zaslišana v prisotnosti francoskega inspektorja. Oba zanikata še nadalje vsako zvezo z atentatom.

Pavelić in Kvaternik sta ob svoji aretaciji uničila vse svoje dokumente. Francoska policija pa je ugotovila, da je Pavelić potoval z madjarskim potnim listom.

Pavelić in Kvaternik italijanska vlada skoraj gotovo ne bo izročila, kakor je sklepati iz pisave italijanskega časopisja.

Vsi atentatorji so imeli poleg falzificiranih češkoslovaških tudi pravilne madjarske potne liste, kakor je ugotovila preiskava.

V marsejski atentat je bilo zapletenih 11 ljudi, od katerih pet zarotnikov še ni aretiranih.

Angleška policija je ponudila francoski policiji svojo pomoč pri organizaciji varnostne službe ob prihodu našega kralja. Francoska policija pa je to ponudbo odklonila.

Odmevi svetovnega časopisja

»Temps« piše v uvodniku »Jugoslavija in njen kralj« med drugim: Ta dogodek (pogreb kralja) je prava moralna uteha sredi razburkanosti duhov, v kateri živi današnji svet... Veliko napako so storili oni, ki so računali z razpadom Jugoslavije... Politično edinstvo Jugoslavije se ne more več kompromitirati in to je za slugo kralja Aleksandra... Doživeli smo nov dokaz, da Jugoslavija ni umetna tvorba, temveč da je nujna potreba za ohranitev evropskega ravnovesja in ohranitev mira v srednji in vzhodni Evropi.

Bolgarska »Zora« pravi, da je kralj Aleksander, ko je delal za veličino svoje domovine, obenem tudi delal za mednarodni mir.

Sofijski »Mirc« pravi, da ima politična oporoka kralja Aleksandra dve glavni smernici, da se izvede edinstvo jugoslovanskega naroda in utrdi načelo Balkan balkanskim narodom.

»Utro« pa pravi, da ni zadel morilec, ki je prefrgal življenje kralja Aleksandra, tudi dela za zblizanje obeh bratskih narodov. V grškem listu »Proji« piše gen. Kondilis, da lik kralja Aleksandra, gledan s političnega obzorja, ni bil samo jugoslovanski, temveč balkanski. Zato delo velikega kralja ne sme biti prekinjeno.

Obširno pišejo tudi o kralju Aleksandru turški listi. Med drugim naglašajo, da zločinski strel niso zadeli cilja, ker vztraja Jugoslavija še nadalje na braniku evropskega mira. Sedaj postaja jasno, kako zelo je Evropa naklonjena Jugoslaviji in njenemu delu za ohranitev mira. To je globoki smisel žalostnega pogreba v Beogradu... Nobene ovire ni, da se končno uredi vprašanja, zaradi katerih je potoval veliki kralj v Francijo.

Londonski »Morningpost« pravi v svojem uvodniku, da so Jugoslavi ljubili svojega kralja, kakor so Belgijci ljubili kralja Alberta. Ravno tako ko kralj Albert, se je kralj Aleksander skupno boril s svojim narodom za obstoj in svobodo države. Zato je tudi ves narod brez razlike jokao ob njegovem grobu.

Seznami o odmeri pridobnine za trgovce še niso razgrnjeni

Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča vse gg. člane, da se seznami o odmeri pridobnine, ki so razgrnjeni v pisarni mesnega poglavarstva v času od 20. do 27. oktobra t. l., ne tičejo trgovcev, temveč davkoplačevalcev II. skupine, to je obrtnikov, odvetnikov itd. Seznami za trgovce bodo pozneje razgrnjeni, čim bo odmera za trgovske podjetja, ki spadajo v I. skupino, končana. Vsa nadaljnja pojasnila daje tajništvo združenja. — Uprava.

Ponudbe in povpraševanja

Tvrđka Antoine Hadjiconstantis, Preveza (Grčija), želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi izvozniki stavbnega lesa, upogojenega pohištva ter sočivja. Interesentom se je direktno obrniti na prej imenovano tvrdko.

Politične vesti

Novo zasedanje Narodne skupščine in senata je bilo otvorjeno v soboto, dne 20. t. m. Na seji sta se obe zbornici na novo konstituirali in je bilo znova izvoljeno staro predsedstvo brez vsake izpremembe.

Predsednik francoske republike Lebrun je ob odhodu iz Jugoslavije pisal kralju Petru II. pismo, v katerem zagotavlja, da bosta Francija in Jugoslavija, združeni v bolesi, še bolj poglobile sodelovanje. — Knez Pavle je odgovoril predsedniku Lebrunu v istem smislu.

Vse evropsko časopisje je obširno komentiralo sestanek in kominike Male antante ter zlasti poudarjalo njegov pomirljivi, a obenem tudi odločni ton. Politična moč Male antante se je z zadnjim sestankom sijajno afirmirala.

Angleški zunanji minister Simon (izg. Sajmon) je imel velik političen govor o posledicah marsejskega atentata. Dejal je, da se ta v nobenem oziru ne more primerjati s sarajevskim. Vse kaže, da se bo politika zblizanja z Italijo nadaljevala. — Jugoslavija je po atentatu dokazala svojo absolutno enotnost. Močna Jugoslavija je zato v interesu Evrope.

Jugoslovanski poslanik v Londonu Gjurčić je po svojem povratku iz Pariza imel daljši razgovor z angleškim zunanjim ministrom Simonom, ki je takoj po tem razgovoru obiskal ministrskega predsednika Maca Donaldsa ter mu poročal o političnem položaju v južnovzhodni Evropi.

Bolgarski zunanji minister Batolov je ob odhodu iz Beograda izjavil, da sta nezaupanje in nesporazum med bolgarskim in jugoslovanskim narodom za vedno odpravljena. Odnosaji med obema naroda se nikdar več ne izpremene. Smrt kralja Aleksandra je le še utrdila naše bratske odnose.

Turški zunanji minister Ruđi bej je izjavil, da pričakujejo države Balkanskega sporazuma, da se jim pridruži tudi Bolgarska. O tem se bo razpravljalo tudi na konferenci balkanskih držav v Ankari.

Silno lepo je govoril Ruđi bej o pokojnem kralju Aleksandru. Bil je pravi apostol balkanskega bratstva. Vsa Turčija je obkokovala smrt velikega kralja, kakor da bi umrl brat Kemala. Ves Balkan žaluje za pokl. kraljem kot za svojim največjim državnikom.

Rumunski ministrski predsednik Tatarescu je v svojem lepem spominskem govoru po Aleksandru dejal med drugim: Kralj Aleksander ni bil le slaven osvoboditelj dežel, temveč tudi slaven osvajalec sre. Krasile so ga vse odlike vladarja in človeka in zato mu bo določila svetovna zgodovina tudi častno mesto med velikimi ustvaritelji velikih del.

Ministrski predsednik Doumergue je sprejel italijanskega veleposlanika Pignattija in z njim konferiral glede nadaljevanja pogajanj z Italijo.

Laval je sprejel madjarskega poslanika, ki je protestiral proti francoskim listom, ki sumničijo madjarsko vlado glede sokrivde pri atentatu. Laval je dejal, da pač nihče ne misli na kakšno sokrivdo, da bi pa madjarska vlada dobro storila, če bi poskrbela, da bi madjarski listi ustavili svojo nepotrebno polemiko proti drugim državam in če bi tudi sama pospeševala napore policije, da se dožene vse ozadje atentata.

Francoski parlament je sklican k rednemu zasedanju na dan 6. novembra.

Mussolini je sprejel madjarskega zun. ministra Kanyjo. Nekateri listi trde, da gre le za vljudnosten obisk.

Gömbösov obisk v Varšavi po pisavi francoskih listov ni dosegel onega uspeha, kakor so ga pričakovali Madjari. Sklenjene bodo le kulturne in kmetijske konvencije med obema državama.

Admiral Jamamoto, predsednik japonske razorožitvene komisije, je dal v Londonu tako pomirljive izjave o japonskih zahtevah glede pomorskega oboroževanja, da upajo na uspeh pomorske razorožitvene konference.

Vojaška diktatura pod vodstvom generala Franka se je baje uveljavila v Španiji. Predsednik republike Zamora se ni hotel pokoriti zahtevam generala in je odstopil. Vest o uvedbi vojaške diktature pa še ni potrjena.

V nemški protestantski cerkvi je prišlo do popolnega preloma ter se je nova nemška protestantska cerkev pod vodstvom predsednika Kocha popolnoma ločila od državne cerkve, ki jo vodi škod dr. Müller.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Po izkazu Narodne banke z dne 15. t. m. se je njeno stanje izpremenilo takole (vse številke v milijonih Din):

Zlata in devizna podloga se je povečala za 7.7 na 1.959.9, devize, ki ne spadajo v podlogo, pa so se zmanjšale za 18.7 na 33.29.

Vsota kovanega denarja se je znižala za 1.1 na 172.6.

Posojila so se povečala za 4.1 na 1.828.8.

Vrednost rezervnega fonda se je povečala za 3.7 na 92.6, račun nepremičnin pa se je znižal za 1.0 na 156.8, razna aktiva so se povečala za 7.2 na 244.1. Druge posilavke na aktivni strani so ostale skoraj neizpremenjene.

Obtok bankovcev se je povečal za 13.6 na 4.307.8, obveze na pokaz so se povečale za 11.6 na 1.199.9, obveze z rokom pa so padle za 24.6 na 784.8. Razna pasiva so se povečala za 1.3 na 242.7.

Celotno kritje znaša 35.58, samo zlato pa 32.71 %.

Izrebane zadolžnice

Pri štiridesetem zrebanju 4 in pol odstotnih komunalnih zadolžnic »Kranjske deželne banke« so bile izrebane te zadolžnice: po 10.000 K št. 209, po 2000 K št. 104 in 240, po 1000 K št. 427, 429, po 200 K št. 69, 72, 73, 75, po 100 K št. 126.

*

Nova italijanska banka na Dunaju je ustanovljena in se bo imenovala Austro-Italo-Bank. Zavod je ustanovila Banca Commerciale v Milanu, direktor banke pa bo avstrijski državljani, najbrže direktor sedanega Kreditnega zavoda za javna dela, g. Streissler. V upravi banke, ki se bo zlasti bavila s financiranjem avstrijskega izvoza v Italijo, bodo paritetno zastopani Avstriji in Italijani.

Čsl. Narodna banka izkazuje vsled dolžnosti popisa deviz znatno okrepitev devizne podloge, ki se je zvišala za 18.7 na 118.1 milijona Kč. Zlata podloga pa se je zvišala za 5.3 na 2.671.9 milijona Kč. Menična posojila so se zvišala za 15.5 na 834.5, lombardna za 102.5 na 789.6, dočim so efektna padla za 16, na 35.8 milijona Kč. Obtok bankovcev se je znižal za 42.5 na 5.519.3 milijona Kč.

Po izkazu nemške Državne banke z dne 15. t. m. se je znižal obtok bankovcev od 3773 na 3697 milijonov mark. Zlata podloga se je zvišala od 78.6 na 79.8 milijonov, devizna pa je ostala s 3.9 milijoni mark neizpremenjena.

Francosko 4.5% zakladno posojilo, ki je bilo razpisano koncem septembra, je imelo tako velik uspeh, kakor ga ni nihče pričakoval. Dalo je nad 12 milijard, da more vlada kriti vsa v jeseni zapadla plačila in ostane drž. blagajni še za okoli 4 milijarde frankov likvidnih sredstev.

Kitajska namerava vpeljati zlato valuto, in sicer s pomočjo Amerike, ki naj bi zamenjala kitajsko srebro za svoje zlato.

Banque Populaire de Grèce je dosegla v prvem letošnjem polletju 34.28 milijonov drahem čistega dobička in bo izplačala za prvo polletje zopet dividendo v višini 175 drahem za delnico.

Ruska produkcija zlata se je v prvih devetih mesecih t. l. v primeri z lani za več kot podvojila.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 20. oktobra objavlja med drugim: Odločbo o pečatih pooblaščenih geometrov. — Ukinitev obvezne ponudbe 30% od izvoza v Madjarsko Narodni banki — Izvoz blaga iz Jugoslavije v Nemčijo — Uporaba začasno vezanih dinarjev za izvoz blaga — Pojasnilo, katere stiskalnice spadajo pod št. 659 uvozne tarife — Odločbo prve plenarne seje kasacijskega sodišča kr. Jugoslavije o razlagi § 222, odd. 2 zakona o javnih notarjih — Razne mednarodne ratifikacije — Odredbo o mojstrskih izpittih za mesarski in prekajevalski obrt — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Poselno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet dinarjev 2.256.742.28.

Radi žalnih in pogrebnih svečanosti so od torka (15. t. m.) dalje izostali borzni sestanki na vseh domačih deviznih borzah. Na tujkajšnji borzi pa je bil dosežen ta dnevni devizni promet:

15. oktobra 1934 Din 1.576.896.47 London—Dunaj.

16. oktobra 1934 Din 1.144.434.76 Dunaj—Curih.

V prihreri s predzadnjim borznim tednom, ki je na štirih borznih sestankih zaključil s skupnim deviznim prometom 4.795 tisoč dinarjev, je bilo v minulim tednu perfekturno za nad dva milijona dinarjev manj deviznih zaključkov.

Narodna banka je posredovala le v devizi Curih, katere je dala na razpologo skupno za Din 50.000—

Iz spodnjih prometnih številke je razvidno gibanje zaključkov v posameznih devizah tekom zadnjega in predzadnjega borznega tedna (vse v tisočih dinarjev):

Devize: Amsterdam; predzadnji teden 176 (minuli teden —), priv. kl. Budimpešta: — (147) priv. kliring; Din deviza 846 (294) avstr. priv. kliring; Dunaj: 1.913 (847) priv. kliring; Curih: 70 (373); London: 766 (674) inkl. priv. kliring; Newyork: 372 (284); Pariz: 618 (3); Varšava: 5 (—); Trst: 29 (68); Solun; predzadnji teden — (minuli teden 31) boni.

V prejšnjem tednu so izostali devizni zaključki v Amsterdamu in Varšavi, medtem ko je bilo iz Budimpešte nabavljeno potom privatnega kliringa za 147 tisoč dinarjev in grških bonov za 31 tisoč. Najobčutnejši padec deviznega prometa beleži Dunaj (za 615 tisoč dinarjev) in Din deviza (za 552 tisoč dinarjev), dočim je bilo iz Curiha nabavljeno tokrat za 303 tisoč dinarjev več nego v predzadnjem tednu.

Notice privatnih kliringov Londona in Dunaja so bile na obeh borznih sestankih minulega tedna neizpremenjene.

Na ponedeljkovem in torkovem borznem sestanku so bili doseženi naslednji najvišji, oziroma najnižji devizni tečaji:

Devize	15. oktobra najnižji	15. oktobra najvišji	16. oktobra najnižji	16. oktobra najvišji
Din	Din	Din	Din	Din
Amsterdam	2304.29	2315.65	2303.74	2315.10
Berlin	1364.58	1375.38	1365.69	1376.49
Bruselj	793.57	797.51	793.57	797.51
Curih	1108.35	1113.85	1108.35	1113.85
London	165.36	166.96	165.19	166.79
Newyork	3341.61	3369.87	3343.—	3371.26
Pariz	224.04	225.16	224.07	225.19
Praga	141.90	142.76	141.90	142.76
Trst	290.68	293.08	290.46	292.86

V času od 15. na 16. t. m. je oslabil tečaj Amsterdama za 0.58 poena, Londona za 0.17 poena in Trsta za 0.22 poena, dočim je porasel tečaj Berlina za 1.11 točke, Newyorka za 1.39 točke ter Pariza za 0.03 točke.

Efektno tržišče

Tendenca neizpremenjena stalna.

Zaključkov ni bilo; notice so bile na borznem sestanku dne 15. in 16. t. m. naslednje: 7% investicijsko posojilo dinarjev 71— (povpraševanje), brez ponudbe; 8% Blair Din 67— (denar) — Din 68— (blago); 7% Blair Din 57— (denar) — dinarjev 58— (blago); Seligmanove obveznice Din 65— (denar), Din 67— (blago); Agrarne obveznice Din 41— (denar) in Din 42— (blago); Begluške obveznice Din 60— za denar brez blaga; Vojna škoda je notirala samo na ponedeljkov borzni dan (dne 15. t. m.) in sicer Din 350— v povpraševanju, a Dir. 352— v ponudbi.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snati obleke. klobuke itd. Škrobl in svetloilika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. Sebeburgova ul. 5. Telefon št. 22-72.

Žitno tržišče

Tendenca še nadalje čvrsta.

Prometa ni bilo; cene so ostale neizpremenjene, tako pri žitu kakor pri moki.

Žito:

(Cene za 100 kg franko vagon slov. postaja.)

Koruz:	Din	Din
suha, stara, za mletev spsobna, za promptno in okt. nav. vozina slov. postaja, plačilo 30 dni	147.50	150.—
umetno sušena, letine 1934, s kvaliteto garancijo do namembne postaje, franko vagon slovenske postaje, plačilo 30 dni	117.50	120.—

Pšenica:		
bačka, 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, plačilo 30 dni	160.—	162.50
bačka, 80 kg, 1% primeš. zdrava, suha, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, plačilo 30 dni	165.—	167.50

Mlevski izdelki:

Moka:		
bačka, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni	260.—	265.—
banatska, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni	265.—	270.—

Lesno tržišče

Tendenca mlačna.

V jesenski sezoni je povpraševanje po tramih nekoliko popustilo. Če pogledamo nazaj, vidimo, da so se letos iskali in oddajali le trami šibkejših dimenzij, medtem ko so debelejšje dimenzije zaostajale. Ta pojav pa si moremo tolmačiti le na ta način, da Gornja Italija ni kupovala tramov, ker v prejšnji sezoni so se trami debelejših dimenzij oddajali večinoma v Gornjo Italijo, dočim so se filerji dobavljali le v Sicilijo, Katanijo ter Levanto.

Deske III. in IV. se še vedno iščejo, I. in II. pa zaostajajo.

V bukovini se razen male količine testonov ne more ničesar plasirati.

V hrastovini je nekoliko več povpraševanja po podnicah, prav tako se še iščejo suhi orehovi plohi.

Za drva vlada vsled pričetka zime večje zanimanje, v ogliju pa je situacija neizpremenjena.

Nova povpraševanja:

2. Ca. 20 m³ parjenih, neobrobjenih orehovitih plohov, I., II., od 40—100 mm debeline, ca. 15 odstotkov 27 mm, dolžine od 2 m naprej, do 15 odstotkov od 150 m do 190 m.

4. Javorjevih plohov, neobrobjenih, 40—100, od 2 m dalje; 70 odstotkov I., 30 odstotkov II. kvalitete.

5. Orehovih neobrobjenih plohov, 40—100 mm od 2 m naprej; 70 odstotkov prve, 30 odstotkov druge kakovosti.

19. Jelove deske in podmere III.

20. Bukovina I., II. in III., 58 mm, neparjena, suha, obrobljena, kursoni. — Ista v normalnih dolžinah, 48, 58, 68, 78, 98 mm.

21. Slavonska parjena paralelno žemana bukovina, 27 do 100 mm, 2 m naprej s 15 odstotkov kursonov, 16 cm naprej, I. kvalitete. Te se rabi nekaj vagonov.

22. Isto kot št. 21, ampak 70 odstotkov I. in 30 odstotkov II.

23. 1 do 2 vagona paral. obrobjene neparjene bukovine, slovenske proveniencije, 38 mm, nekaj do 100 mm, 2 m naprej, 16 cm naprej, I. in II.

28. I. neobr. hrast. deske 27 mm, 150 cm naprej, 30 cm naprej.

29. Neobr. jesenove deske 80 in 100 mm, 150 cm naprej, 30 cm naprej.

30. Neobrobjene gabrove deske, iste dimenzije kot št. 29.

31. I. bukovine obr. parj. deske 27 mm, 16 do 25 cm, 150—300 cm (50 odstotkov 150 cm).

32. Trami U. T., 4, 5, 6 m, 11/11, 11/13, 13/16, skupno 28 m³.

33. III. paral. in konične smrekove-jelove deske.

34. Jel. deske, paral., 4 m, 17/19 cm naprej, 12, 18, 24, 38 mm, I.—IV., rabi se ca. 50 m³.

35. Trami U. T. jelovi, reducir. mere, merkantilni:

120 m³ 12/15 cm, 4—8 m (največ 6, 7 m), 80 m³ 10/12 cm, 4—8 m.

36. 1 vagon hrastovine I., Slavonija ali Slovenija.

37. 1 vagon sestojč iz: ca. 5 m³ javorja, I., II., 60, 70, 100 mm, 25 cm naprej, 2 m naprej; 5 m³ bresta, mere kot zgoraj.

38. 1 vagon jel. madriers 75 mm, 30 cm, 3—8 m, monte, ostrorobl.

39. 2 vagona hrastovih boules, pred najmanjše 1 letom žagani, dobrih širin in debelin.

40. Bukova, hrastova drva I., II., 1 m dolga, suha. Okroglice 3—8 cm, največ 10 cm. Zaginji odpadki, vezani v snope, 50 cm, 1 m, suhi. Drva 20/25 cm, I., II., rezana, sekana. Oglje, lepo, suho.

43. Neobrobjeni hrast, plohi, merkantilna kvaliteta, 40—110 mm, 24 cm naprej šir., 3 m naprej dolžine.

44. Suha bukovina, 20 cm, I. kvaliteta.

45. Lepo, suho, vilano oglje bukovno.

46. 1 vagon podmere, paralelne, dolž. 4 m, deb. 14 in 24 mm.

47. 1 vagon brest, hlodov, prvih, brez vidljivih grč, I. kvalitete, premer na tanjšem kraju 35 cm naprej, dolž. 10 m naprej in 1 vagon brest, hlodov kot zgoraj, ampak dolž. 4 m naprej.

Črna kronika

Društvo industrijecev in veletrgovceev v Ljubljani je izdalo to okrožnico o otvorjenih in končanih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 1. oktobra do 10. oktobra 1934.

A) OTVORJENI KONKURZI:

Savska banovina: Ferber Albert, neprot. trg., Našice; Gajser Franjo, neprot. trg., Križovljanska Dubrava; Gašparović Dragutin, Zagreb; Ilica 54.

Drinska banovina: Santa Marija in Santa Mihajlo, Martinci.

B) RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE:

Primorska banovina: Catipović Stipan, trg., Sinj.

Dunavska banovina: Blajh Petar, gostilničar, Buljke; Bogdarović Mitar, Rum; Dimić Ljubomir dr., zdravnik, Banja Rusa; Drobunjak Stanko, Opovo; Kolesar Peter, gostilničar, Kučura; Redler Filip in njegova soproga roj. Valček Katalina, Subotica.

C) KONČANA KONKURZNA PCSTOPANJA:

Savska banovina: Ilić Ivan, Zagreb; Klein Božidar, restavrat. Kuhr-salona, Lipik; Prva radnička konzumno produktivna zadruga »Napred«, Zagreb.

Vrbaska banovina: Masleša Stevo, Banja-luka.

Primorska banovina: Bucalo Anica žena Nikole, Šibenik; Lovrić Ivan, urar, Makarska.

Drinska banovina: Šopalović Dragomir, Makat.

Dunavska banovina: Coler Rajnhold, Bela Crkva; Grinvald Aleksander, Ada; Milošević Vaso, bivši trg., Petka; Prokić Sreten, trg., Smederevo.

Moravska banovina: Djurić Dobrosav, trg., Čelija.

Vardarska banovina: Begović Ali pok. Džavid, bivši rent., Kumanovo; Nešić Milan, bivši kavarnar, Kačanik; Tonić Simon, terzija, Leskovac.

C) POTRJEJENE PRISILNE PORAVNAVE:

Savska banovina: Margulit Milan, lekarnar, Križevci.

Vrbaska banovina: Afgan Braća, Banja-luka; Drakulić S. Rado, Bos, Petrovac.

* Podatke za Dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti. Vse druge podatke dobe zainteresirani v tajništvo Društva industrijecev in veletrgovceev v Ljubljani.

Trgovinske zveze s Turčijo

Tvrška Andre Borčić, Import-Export, Istanbul, Boite Postale: Galata 1114, prosi vse tvrdke, ki že imajo ali pa želijo stopiti v trgovinske zveze s turškimi tvrdkami, naj ji pošljejo svoje kataloge in to po možnosti v francoskem jeziku. Na katalogih naj bodo navedene tudi cene C. I. F. Istanbul. Tvrška opozarja, da je v Turčiji, ki predstavlja povsem novo tržišče, velik interes za naše blago in da nudi ta trg najboljše izgleda za plasiranje naših izvoznih predmetov. Svetujemo tvrdkam, ki nimajo tiskanih katalogov, naj pošljejo pisemne ponudbe. Lastnik tvrdke g. Borčić, ki deluje že dolgo vrsto let v Turčiji in je tam dosegel že dokajšnje uspehe, bo šel z informacijami našim izvoznikom radi volje na roko. G. Borčić dopisuje naravno v našem jeziku.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Zunanja trgovina

Možnosti za izvoz našega lesa v Palestino

Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine se je v zvezi z Jugoslovasko-levantnim odborom posrečilo, da je ob priliki letošnjega levantskega velesejma v Tel-Avivu zainteresiral tamošnje lesne uvoznike za jugoslovanski les. Po celi vrsti konferenc, ki so bile v ta namen sklicane, so naročili palestinski uvozniki večje količine gradbenega lesa in pa zaboje za pomaranče. Vodi pa se pogajanja za sklenitev še nadaljnjih naročil. Izvoz našega lesa v Palestino bi se mogel znatno povečati, ker je gradbena delavnost v Palestini zelo živahna in se samo sedaj gradi okoli 2000 novih stavb. Vrednost dosega doseženih naročil znaša več ko 10.000 angleških funtov.

Opozoriti pa je treba vse uvoznike, da je potrebno za uvoz v Palestino izpričevalo o poreklu. Palestinska vlada je namreč te dni odredila, da je v bodoče dovoljen samo uvoz blaga, kateremu je priloženo izpričevalo o poreklu.

Trgovinske zveze s Severno Afriko

S. I. C. A. (Société pour l'Industrie et le Commerce dans l'Afrique du Nord), Tanger, Boite Postale No. 250 Chérifien, družba za industrijo in trgovino v Severni Afriki, išče zveze s prvovrstnimi jugoslovanskimi tvrdkami, ki se zanimajo za izvoz v Maroko. Tvrdka obstoji že dolgo vrsto let in ima dobro razpredeljeno prodajno organizacijo zlasti v Maroku. Interesenti naj se obrnejo neposredno na gornji naslov.

Velika licitacija jamskega lesa na Madjarskem

Jugoslovanski Lloyd objavlja, da bo v sekciji XV-b madjarskega finančnega ministrstva (oddelek za drž. rudnike) dne 6. novembra ob 12. licitacija za nabavo 4600 kub. metrov jamskega lesa od iglastega drevja, 2600 kub. metrov hrastovine, 387 kub. metrov tramov iz iglastega drevja in 400.000 tekočih metrov iglastega drevja. Podrobnejše podatke daje omenjeno ministrstvo.

Novo nazadovanje italijanske zunanje trgovine

Italijanski izvoz se je v septembru v primeri z avgustom zmanjšal za 27,1 na 384,4 milijonov lir, dočim se je uvoz istočasno povečal za 41,9 na 565,8 milijonov lir. V primeri z lanskim septembrom je izvoz nazadoval za 80,2, uvoz pa za 15,6 milijonov lir. Italijanska zunanja trgovina je bila v prvih devetih mesecih t. l. pasivna za 1830,8 milijonov lir, dočim je bila lani v istem času pasivna le za 1066,9 milijonov lir.

Zboljšanje v češkoslovaški zunanji trgovini

Po močnem nazadovanju v avgustu se je češkoslovaška zunanja trgovina v septembru prav znatno opomogla. Izvoz v čistem blagovnem prometu se je povečal od 597 (v letu 1933. 444) milijonov Kč v avgustu na 753 (549) milijonov v septembru, uvoz pa se je povečal le od 491 (v letu 1933. 426) milijonov na 502 (491) milijonov v septembru. Na ta način je bila češkoslovaška zunanja trgovina v septembru aktivna za rekordno vsoto 251 (lani 58) milijonov Kč.

V letošnjih prvih devetih mesecih je narasel celotni promet od 8,2 lani na 9,7 milijard Kč letos. Ni se pa še dosegel pro-

met v l. 1932., ko je znašal 10,8 milijard. Izvoz se je dvignil od 4,1 na 5,1, uvoz pa od 4,1 na 4,6 milijard Kč. Letošnja zunanja trgovina Češkoslovaške je torej aktivna za 507 milijonov Kč, dočim je bila lani pasivna za 12, predlanskim pa za 140 milijonov Kč.

Ustanovitev češkoslovaško-južnoameriške trgovinske zbornice se pripravlja. V ta namen je bil v Pragi že sklican sestanek, katerega so se udeležili poslaniki Argentine, Brazilije, Chila, Urugvaja, Ekvadorja in Venezuele.

Minimalne mezde nameravajo uvesti v češkoslovaški tekstilni industriji.

Nemčija je povečala z 22. oktobrom uvozno carino na pšenico od 25 na 35 mark.

Vse poljske tvornice gumastih čevljev so se sporazumele, da bodo prodajale svoje izdelke le po določenih minimalnih cenah in samo trgovcem, ki se zavežejo, da prodajajo te izdelke po določenih cenah. Tudi poljski Bata-zavodi so sprejeli ta sporazum.

Smihovska pivovarna v Pragi bo tudi letos izplačala od vsake delnice 1300 Kč dividende, kar pomeni 32,5 odstotno obrestovanje delnic.

Promet skozi Sueški prekop je v avgustu narasel za 176.000 ton, v glavnem zaradi večjih tovorov, ki so bili poslani v Rusijo.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju Marje Maver, gostilničarke v Ljubljani. Konkurni sodnik Avsec, upravnik mase odvetnik Mejač. Prvi zbor upnikov dne 7. novembra ob pol 9. Oglasitveni rok do 24. novembra, ugotovitveni narok pa dne 30. novembra ob 10.

Nadalje je razglašen konkurz o premoženju zasebnega uradnika Cirila Žargija v Ljubljani. Konkurni sodnik Avsec, upravnik mase odvetnik dr. Mojzer. Prvi zbor upnikov dne 7. novembra ob pol 9., oglasitveni rok do 24. novembra, ugotovitveni narok pa do dne 30. novembra.

V zadevi zapuščine po pok. Leonu Hamannu se določa narok za razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi na dan 16. novembra ob 9. Četrte ure prej bo ugotovitveni narok glede naknadno prijavljenih terjatev.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju trgovca in posestnika Ivana Kranjca v Borovnici. Poravnalni sodnik dr. Leitgeb, poravnalni upravnik odvetnik Marolt. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču na Vrhniki dne 16. novembra ob 9. Rok za oglasitev do 10. novembra.

Poravnalno postopanje, ki je bilo uvedeno na predlog avtomehnika Franca Mežeka v Celju, se ustavlja, ker dolжник ni plačal naprej stroškov postopanja.

Končano je poravnalno postopanje v zadevi trgovca Petra Flecka v Ločah ter posestnice in gostilničarke Rozalije Hren v Zg. Šiški.

Potrjena je poravnava, ki jo je sklenil puškar Albert Rutar v Celju s svojimi upniki. Plača jim 50% kvoto v šestih trome-sečnih obrokih, plačljivo po treh mesecih od pravomočnosti poravnave.

Iz zadružnega registra

Vpisala se je zadruga »Narodna prosveta«, r. z. z. o. z. v Ljubljani. Zadruga namerava zalagati in izdajati strokovne, leposlovne in politične knjige in časopise. Člani načelstva so: senator dr. Rožič, načelnik žel. direkcije Ivan Deržič, notar in nar. poslanec Karel Gajšek, nar. poslanec Albin Koman, odvetnik dr. Goljar Srečko, odvetnik dr. Franc Kandare, industrialec Maks Fock v Kranju, posestnik Josip Lavtižar v Kranjski gori in mestni predsednik v Novem mestu dr. Josip Režek.

Dobave-licitacije

Direkcija drž. rudnika Senjski rudnik sprejema do 29. oktobra ponudbe o dobavi 60 m³ kisika.

Direkcija drž. železarne Vreš sprejema do 31. oktobra ponudbe o dobavi 215 kg jeklene žice, 10.000 kg fluorita, 200 kg žice, 700 železnih lopat, 1 umivalnika iz fajanse, 50 m azbestnih gumijastih cevi, 150 kosov jelovega lesa, 1 Mars-peči, platinastih loncev ter aparata za električno varjenje.

Komanda pomorskega zrakoplovstva Divulje sprejema do 30. oktobra ponudbe o dobavi 120 kom. oglja za projektor.

Komanda pomorske flotilje v Tivtu sprejema do 31. oktobra ponudbe o dobavi 2200 vijakov, 500 kg jeklenih zakovic, 30 kilogramov medenastih zakovic in 320 kg Delta-kovine.

Razpisane so te ofertne licitacije:

dne 31. oktobra pri Vojno-tehničnem zavodu v Kragujevcu za dobavo 52.500 medenastih rondel; dne 15. novembra pri Direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu za dobavo električnih motorjev za državno železarno v Vrešu; dne 24. novembra pri Komandi mornarice, ekonomski oddelk v Zemunu, za dobavo 200 ton plinskega olja, 30 ton motornega bencina in 25 ton strojnega olja.

Instalacija električne razsvetljave v objektih vojašnice Kralja Aleksandra I. v Ljubljani se odda z ofertno licitacijo dne 29. oktobra pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Nabava konj. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani razpisuje komisijsko nabavo konj, ki se bo vršila za 16. artiljerijski polk v Ljubljani, 32. artiljerijski polk v Mariboru, 1. divizijo konjeniške artiljerije v Slov. Bistrici in za 39. pešadijski polk v Celju.

Vsi oglasi in pogoji so na pogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, če ni pri oglasu samem drugače navedeno.

Doma in po svetu

Predsednik Lebrun je daroval za beograjske reveže 50.000 frankov.

Japonski cesar je odredil, da morajo vse japonske bojne ladje v počastitev spomina kralja Aleksandra tri dni razobešati zastave le na pol droga.

Najgloblja žalost po blagopokojnem kralju traja, kakor je sklenila vlada, do vstega četrtka. Do tega časa so prepovedane vse prireditve, kakor kino, koncerti itd. Že napovedane kino-predstave v Ljubljani so morale biti zato odpovedane.

Od dneva smrti kralja Aleksandra je prišlo v Beograd nad 1,3 milijona ljudi.

Savez industrialcev in lesnih trgovcev v Zagrebu je daroval mesto venca na krsto kralja Aleksandra 2000 Din v fond za podpiranje revnih privrednikov, ki ga je ustanovila zagrebška zbornica.

Katoliški cerkvi v Vrešu je daroval blagopokojni kralj Aleksander zvon, ker je prebivalstvo vasi tako revno, da si samo ni moglo nabaviti zvona. Prvič je ta zvon zvonil sedaj ob smrti velikega kralja.

Konfinacije dr. Korošca, dr. Kulovec, dr. Natlačena in dr. Ogrizka so bile v zvezi z zadnjimi dogodki preklicane.

Maršal dvora gen. Dimitrijević je razrešen dosedanjih dolžnosti in stavljen vojnemu ministru na razpolago.

Zagrebski župan Erber je polovico svoje plače za oktober daroval za mestne reveže, polovico pa za nezaposlene delavce.

Upravni svet Mednarodne trgovinske zbornice je imel v Parizu sejo, na kateri je sklenil, da bo prihodnji kongres v juniju 1935 v Parizu.

Italijanska vlada je dala graditi dve veliki oklopnici po 35.000 ton. Eno bodo gradili v Tržiču. S tem bo razmerje vojnih ladij v Sredozemskem morju znatno izpremenjeno v korist Italije.

Poljska je izgnala zopet več češkoslovških državljanov. Nekateri so morali čez mejo brez sredstev in brez vseh dokumentov.

Vančo Mihajlova so turške oblasti konfinirale v vasi Kastamuni v notranjosti Turčije. Kaj bo Turčija ukrenila z Mihajlovim, se odloči v kratkem.

Nad 1000 rudarjev v madjarskem premo-govniku v Pečuju je nad štiri dni stavkalo v rovih in ni pustilo niti, da delajo sesalke. Voda je zato v rudniku stalno naraščala in je začela že ogražati življenje rudarjev. Vse te dni so rudarji gladovali, da so bili že čisto izčrpani. Končno je vendarle vlada posredovala v korist rudarjev in je podjetje njih glavne zahteve sprejelo. Iz rudnika so prišli nekateri rudarji čisto izčrpani.

Na svetu je danes 10.000 ladij z 8 milijoni registrskih ton čisto odveč, ker ni za nje nobenega tovora ne potnikov. Od teh 8 milijonov odpade na USA 2.700.000 ton. Da se bodo mogle prevoznine zvišati in da bodo mogle paroplovne družbe zopet živeti, nameravajo letos uničiti ladij, ki imajo skupno 3 milijone ton nosnosti. To je skoraj desetkrat toliko ladij, kakor znaša vsa jugoslovanska trgovinska mornarica.

Policija v Fontenailleu je zaustavila avtomobil, ki je vozil z velikansko hitrostjo. V avtomobilu sta bila neki potnik in neka žena, ki nista imela nobenih potnih dokumentov. Ko so ju hoteli aretirati, sta oba izvršila samomor. Njih identitete dosedaj še niso mogli dognati.

Almanah »šumarstvo kraljevine Jugoslavije«

V svrhu propagande med našo in inozemsko javnostjo bo uredništvo »Industrijskega pregleda«, mesečnika za probleme nacionalne industrije v Beogradu, izdalo posebno lepo opremljen almanah o našem gozdarstvu in lesni industriji v našem, francoskem, angleškem in nemškem jeziku pod naslovom »šumarstvo kraljevine Jugoslavije«. Ministrstvo za šume in rudnike priporoča, da se temu delu posveti dolžna in potrebna pozornost, ker bo ta propaganda nedvomno velike koristi za naše gozdarstvo in lesno industrijo. Na to važno publikacijo se opozarjajo vsi. Publikacija bo nudila zlasti ugodno priliko za uspešno inseriranje. Zato naj bi v tej publikaciji inserirale vse tvrdke, ki hočejo priporočiti svoje izdelke najširši javnosti.

Ljubljanski trg

Sobotni ljubljanski trg je bil bogato založen z vsem blagom. Cene so ostale v glavnem neizpremenjene. Jajca so prodajali po 1,75 Din za par. Perutnine je bilo na trgu mnogo, cena ji je ostala stara. Na zelenjadnem trgu je posebno mnogo salate in endivije. Mnogo je bilo zelja, ki se je prodajalo po 0,75 Din glava. Dobe se celo še jurčki, ki so bili po 1—2 Din merica. Po isti ceni so se prodajale tudi lisičke. Poleg tuje cvetače se prodaja tudi že domača, in sicer po 6 Din. Tudi sadni trg je bil zelo dobro založen in so večinoma ostale cene neizpremenjene. Jabolka so bila po 2,50 do 4— Din, žlahtne hruške so bile tudi 7 Din, belokranjsko grozdje po 5, smederevsko pa po 6—8 Din. Domač kostanj se je pocenil in je bil že 1 do 1,50 Din liter, fini maroni pa po 14 Din.

Občni zbori

Izredni občni zbor Salus, d. d. v Ljubljani bo dne 3. novembra ob 10. v družbeni pisarni v Ljubljani, Aleksandrova cesta. Na dnevnem redu je med drugim sklepanje o povišanju delniške glavnice.

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun Poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigovoznica